

[H. C. Andersen.]

Trang til at oprette Havebrugskolonier, kollektive Landbrug, eller hvad det nu skal kaldes. Men jeg tror ogsaa, at mange unge — ikke alle, sikkert kun et Mindretal — maa lære at forstaa, at vel skal der Hjælp til, ydet herindefra, men de maa ogsaa selv gøre sig Flid for at komme igennem. Beklageligvis kan det ikke undgaas, at Villien hos mange unge svækkes i en Tid som denne. Men med Hensyn til denne Lov siger jeg: giv Tid. Jeg mener, at de Foranstaltninger, som allerede er truffet gennem den bestaaende Lovgivning, vil kunne hjælpe gennem Sommertiden.

Endelig vil jeg gerne ganske kort omtale de 3 Mill. Kr. eller et Beløb deromkring, som Loven vil koste. Vedtages denne Lov, saa bliver det ved Hjælp af en ny Trekant; der kommer andre Magthavere til — jeg tror, det var det Udtryk, man brugte i Folketinget. Denne Vedtagelse vil afføde forskellige Stemninger. Jeg kunde tænke mig, at naar Loven vedtages, vil den højtærede Socialminister blive, skal vi sige: mildt forbavset. Det havde han dog neppe ventet. Ja, saadan ser jeg paa det. Hvordan den højtærede Finansminister vil tage det, ved jeg ikke; mildt bestyrtet, kunde man maaske sige, i hvert Tilfælde ikke en Gang mellemfornøjet, idet jeg egentlig har forstaaet Situationen saaledes, at Finansministeren mest af alt havde Lyst til at smække Laaget i for Kassen og dreje Nøglen om. Jeg vil ikke ulejlige de Herrer Ministre med et kedeligt Spørgsmaal om Penge i denne Sag, men man vil vel ikke finde det urimeligt, om jeg vender mig med mine Spørgsmaal til det konservative Parti, som jeg forstaaer vil stemme for Loven. For ikke mange Dage siden udtalte nemlig Partiets Ordfører — jeg tror, det var under Behandlingen af Forslaget angaaende direkte Skatter — sig saaledes — jeg maa maaske have Lov til at citere et Par Linier af hans Udtalelser:

„Naar vi i Gaar ved Afstemningen over Forslagene om de indirekte Skatter undlod at stemme, var det netop et Udtryk for, at vi ikke gik imod Princippet, men naar vi ikke stemte for Forslagene, var det, fordi man ikke har villet give os det Overblik over den økonomiske Situation, der efter vor Mening er nødvendigt, hvis man skal tage Medansvar for at bevilge disse store Millionbeløb.“

Disse var Ordene den Dag. Naar man da nu gaar med her, saa maa Aarsagen jo være den, at man har faaet Overblik, og det er da den intense, rene Glæde over det, man har set ved dette Overblik, der dikte-

terer Partiets Stilling til denne Lov og de i den nævnte Millioner. Det vil da vist ikke være uhøfligt at bede Partiet blot løfte en lille Flig af Forhænget og lade os andre faa Part i Overblikket. Det maa have været noget skønt, man har set, siden man nu meget vel kan gaa med til de Millioner, som omtales i dette Lovforslag. Vi andre vil være glade for at faa Lov til at se med.

Men altsaa, fordi vi ikke tror paa, at man ved denne Lov naar de Maal, man har tænkt sig, fordi Loven kun vil berede Skuffelser, fordi de Penge, den koster, ikke vil gavne, som man mener det, og fordi disse Penge ikke findes, vil vi stemme imod det foreliggende Lovforslag.

Ludvig Christensen: Til den Tale, som Venstres Ordfører, det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (H. C. Andersen) nu holdt, vil jeg gerne knytte nogle faa Bemærkninger. Der er jo ingen, hverken den højtærede Minister eller nogen af dem i de 3 Partier, der vil gennemføre nærværende Lovforslag, som i og for sig ønsker, at det overhovedet skal blive nødvendigt at anvende en eneste Krone af de 3 Millioner. Der er jo ingen her i Landet, som ikke ønsker, at de økonomiske Vilkaar maa ændre sig saaledes, at det bliver ganske unødvendigt at bruge denne Lov. Det er givet. Men derfra og til at sige, at der ikke maa ske noget, at der ingen Lov maa vedtages, er dog et langt Spring.

Nu hørte jeg den ærede Ordfører for Venstre sige, at Talen om, at Venstre ikke vil noget, ikke er rigtig. Tværtimod, der er Arbejdsmuligheder paa Landet, naar blot man vil arbejde for den Løn, der kan gives. Jeg skal slet ikke komme ind paa alle de Betragtninger, som en saadan Udtalelse kunde give Anledning til. Det er en kendt Sag, naar man har fulgt Lønningerne paa Landet, at Landarbejderne og Tjenestefolkene ikke fik saa forfærdelig meget i de særlig gode Aar. Derfor er det lidt stærkt, synes jeg, at sige, at det er Tarifferne, der er noget galt med, at det er de Lønninger, der forlanges, der er for høje, og at det nok skal gaa, hvis man vil reducere dem. Jeg tror ikke, det er rigtigt. Jeg tror virkelig — og der er meget, der støtter min Opfattelse —, at det, der en Overgang er sket ude paa Landet og maaske nu vil svinde lidt igen, er dette, at Masser, tusindvis i Landbruget, som tidligere havde en Tjenestekarl og ikke selv bestilte saa forfærdelig meget, nu i Aarevis selv har maattet deltage i Arbejdet og har undværet Hjælp, og at Husbonden, hvor der tidligere var to Karle,